

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

22 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Boico Victor

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Harti Vladislav și de către avocatul Catana Nicolae în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal a Curții de Apel Chișinău din 15 aprilie 2019 și a sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 02 octombrie 2018, în cauza penală în privința lui

Ciornei Radu XXXXX, născut la ***XXXXX***.

Termenul de examinare:

prima instanță: 31.01.2018-02.10.2018

instanța de apel: 17.10.2018-15.04.2019

instanța de recurs: 26.07.2019-22.01.2020.

A C O N S T A T A T:

1 Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 02 octombrie 2018, Ciornei Radu a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, la 05 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 (patru) ani.

În baza art. 90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare pe o perioadă de probațiune de 3 ani.

2. În sentința prima instanță, constatat că, la XXXXX, aproximativ la ora 14:50, cet. Ciornei Radu, conducând automobilul de model XXXXX cu numere de înmatriculare XXXXX XXXXX se deplasa pe str. XXXXX din direcția str. XXXXX spre șos. XXXXX, mun. Chișinău în timpul deplasării în condițiile vizibilității bune, în preajma imobilului nr. XXXXX din str. XXXXX, mun. Chișinău, după raza de acțiune a marcajului rutier 1.21 „atenție copii” însă, înainte de marcajul rutier 1.20 „trecerea pentru pietoni” a Regulamentului Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13 mai 2009, conducătorul auto Ciornei Radu, având în vizorul în partea dreaptă relativ deplasării automobilului, trei pietoni minori, ce se aflau pe o zonă verde, care separă carosabilul de trotuar în imediata apropiere de carosabil, nu a manifestat prudență sporită la trafic, nu a ținut cont de totalitatea

factorilor care caracterizează condițiile rutiere de care trebuie să țină cont fiecare conducător la determinarea vitezei de deplasare și a modalității de conducere, prin ce a ignorat cerințele pct. 46 lit. a) a Regulamentului Circulației Rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13 mai 2009 care prevede, că „conducătorul de vehicul trebuie să manifeste prudență sporită și, în caz de necesitate, să reducă viteza până la limita care i-ar garanta siguranța traficului sau chiar să oprească, în cazurile în care se deplasează pe lângă copii” precum și cerințele pct. 45 alin. (1) și alin. (2) al Regulamentului Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13 mai 2009, care prevede că „conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) condițiile rutiere; e) situația rutieră; iar în cazurile în care apar obstacole ce pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”, și ca urmare, a tamponat pietonul minor XXXXX XXXXX-XXXXX, care s-a antrenat în traversarea carosabilului de la dreapta spre stânga relative deplasării automobilului.

În rezultatul acestui accident, pietonului minor XXXXX XXXXX-XXXXX, potrivit raportului de expertiză judiciară nr. XXXXX din XXXXX, i-au fost cauzate *leziuni corporale grave*, sub formă de fractură deschisă ambelor oase gambei stângi cu deplasarea fragmentelor, plagă contuză la nivelul gambei stângi, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, care prezintă pericol pentru viață.

Acțiunile inculpatului Ciornei Radu, au fost încadrate în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, *adică încălcarea regulilor de securitate a circulației rutiere de către persoana care conducea mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență vătămare gravă a integrității corporale sau sănătății unei persoane.*

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

3.1. Procuror, prin care a solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Ciornei Radu să fie recunoscut vinovat în comiterea săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, cu stabilirea pedepsei de 3 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip deschis, cu aplicarea pedepsei complementare pe un termen de 3 ani și încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului cu titlul de cheltuieli de judecată în sumă de 1440.00 lei.

În motivarea apelului a invocat că, de la comiterea accidentului soldat cu vătămare gravă a integrității corporale, inculpatul nu a reparat părții vătămate prejudiciu material și moral, nu a recunoscut vinovăția și nu s-a căit de cele săvârșite, considerându-se nevinovat. Instanța nu a aplicat inculpatului o pedeapsă echitabilă conform cerințelor art. 75 Cod penal.

3.2. Reprezentantul legal al părții vătămate XXXXX XXXXX, prin care a solicitat admiterea apelului cu casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatului

Ciornei Radu să-i fie stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani cu executare în penitenciar de deschis și stabilită pedeapsa complementară, privare de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

În motivarea apelului menționat că, inculpatul vina nu o recunoaște, însă vinovăția lui a fost demonstrată pe deplin prin probe administrate de către organul de urmărire penală, și anume raportul de expertiză judiciară nr. XXXXX din 18.01.2018, raportul de expertiză judiciară nr. XXXXX din XXXXX, schița întocmită la fața locului, imaginile fotografice de la fața locului, procesul-verbal de cercetare la fața locului din 17.01.2018, procesul verbal de ridicare din 31.12.2017. Instanța de fond urma să nu aplice în privința inculpatului prevederile art. 90 Cod penal, luând în considerație circumstanțele cauzei și persoana celui vinovat, fiind rațional ca aceasta să execute pedeapsa închisorii stabilită.

3.3. Inculpatul Ciornei Radu, prin care a solicitat casarea sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care să fie dispusă achitarea sa de sub învinuirea înaintată.

În motivarea apelului inculpatul a menționat că:

- într-adevăr el, Ciornei Radu a tamponat pietonul XXXXX XXXXX-XXXXX, însă ultimul s-a angajat în traversarea carosabilului într-un loc nepermis, de la dreapta spre stânga în raport cu direcția de deplasare a mijlocului de transport, încalcând prevederile pct. 114.1 a Regulamentului circulației rutiere, care prevede că *„pietonii trebuie să traverseze drumul numai la trecerile semnalizate, inclusiv pe pasajele denivelate, iar în lipsa acestora la intersecții – pe linia trotuarelor sau acostamentelor,,* și pct. 116.2 lit. c) a Regulamentului care stipulează *„pietonilor li se interzice să se angajeze în traversarea drumurilor prin spațiul intersecțiilor în afara trecerilor pentru pietoni”* fără a se asigura că nu se apropie nici un vehicul, efectuând trecerea pe traiectorie perpendiculară în raport cu marginea carosabilului. Faptul că pietonul a încercat să traverseze drumul într-un loc nepermis, nu pe trecerea de pietoni, se confirmă prin materialele cauzei penale și anume prin schița accidentului rutier;

- afirmațiile victimei precum că ar fi fost lovit de către autovehiculul condus de către el pe trecere de pietoni și ulterior ar fi fost aruncat la câțiva metri nu corespund adevărului și se contrazic cu materialele cauzei. Accidentul rutier în care au fost implicat automobilul condus de către el a avut loc la distanța de 140 m de la marcajul rutier 1.21 *„atenție copii”*, raza de acțiune a căruia este de 100 m, astfel că, inculpatul nu poate fi acuzat de faptul că nu a manifestat o atenție sporită pe sectorul de drum în apropiere școlilor, instituțiilor preșcolare, unde persistă pericolul apariției copiilor pe carosabil.

- instanța în sentință nu s-a expus nici asupra argumentelor precum că accidentul rutier s-a produs anume ca urmare a încălcării prevederilor Regulamentului circulației rutiere de către pietonul minor XXXXX XXXXX-XXXXX și anume a prevederilor pct. 114.1 și 116.2 din Regulament.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 aprilie 2019, apelurile au fost respinse ca nefondate, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea soluției instanța de apel a menționat că la pronunțarea sentinței prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și în mod întemeiat a ajuns la concluzia că inculpatul Ciornei Radu a săvârșit infracțiunea imputată, împrejurări ce au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la caz, care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod procedură penală.

Față de lucru judecat instanța de apel a constatat o motivare amplă și temeinică a sentinței pronunțate de către prima instanță, inclusiv cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în raport cu fapta incriminată prin rechizitoriu, astfel fiind în corespundere cu exigențele art. 6 din Convenția pentru Apărare Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Totodată instanța de apel a conchisă că, la individualizarea și stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului, instanța de apel a constatat că prima instanță a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75, 90 Cod penal și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, condițiile de viață ale familiei acestuia precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului.

5. Decizia instanței de apel din 15 aprilie 2019, pronunțată integral la 15 mai 2019, a fost atacată cu recursuri ordinare de către:

- procurorul în Procuratura de circumscripție Harti Vladislav, la 20 mai 2019, prin care, invocând în calitate de temeiuri pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei instanței de apel cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, într-un alt complet, deoarece instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel;

- avocatul Catana Nicolae în numele inculpatului Ciornei Radu, la 11 iunie 2019, invocând în calitate de temeiuri pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei instanței de apel și a sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care să fie dispusă achitarea inculpatului Ciornei Radu.

5.1. În motivarea recursului procurorul a menționat că:

- pedeapsa aplicată este în afara limitelor legale;
- neîntemeiat instanțele au refuzat dispunerea încasării cheltuielilor judiciare din contul inculpatului;

- instanța de apel făcând trimitere la prevederile art. 61 Cod penal nu s-a referit la argumentele care au servit drept temei de aplicare a acestora, ignorând prevederile art. 384 alin. (3) Cod procedură penală, astfel instanța a ignorat prevederile art. 75 Cod penal;

- circumstanțele comiterii infracțiunii și comportamentul inculpatului denotă că cel mai eficient mijloc de corectare a acestuia este pedeapsa cu

închisoare, această concluzie derivând și din gravitatea faptei comise și de pericolul social al acesteia;

- instanțele de fond nu au ținut cont de gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de comportamentul inculpatului în momentul comiterii infracțiunii și după consumarea ei, de personalitatea lui, individualizând incorect pedeapsa stabilită acestuia.

5.2. În motivarea recursului avocatul Catana Nicolae în numele inculpatului a menționat că:

- atât sentința cât și decizia sunt vădit ilegale, deoarece s-a admis o eroare gravă de fapt, determinată de constatarea eronată a existenței legăturii de cauzalitate între faptele lui Ciornei Radu și consecințele accidentului rutier, or, prin probele administrate în cauza dată s-a dovedit cu certitudine că, la data indicată anume victima a încălcat flagrant prevederile Regulamentului circulației rutiere, care reglementează trecerea carosabilului de către pietoni;

- admiterea erorii grave de fapt cu privire la existența legăturii de cauzalitate între pretinsele acțiuni ilegale ale inculpatului și consecințele accidentului rutier, au avut ca consecință calificarea greșită a faptelor lui Ciornei Radu și condamnarea acestuia pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, fără a fi întrunite în acțiunile acestuia elementele componente de infracțiune.

- instanța de fond în sentința contestată nu s-a expus nici asupra argumentelor precum că accidentul rutier s-a produs anume ca urmare a încălcării prevederilor pct. 114.1 și 116.2 ale Regulamentului circulației rutiere de către pietonul minor XXXXX XXXXX-XXXXX;

- instanța de judecată concluzionând despre vinovăția lui Ciornei Radu în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal a făcut trimitere la prevederile pct. 45 al Regulamentului Circulației Rutiere, însă acesta conține norme de ordin general, iar instanța nu a indicat expres care anume normă a fost încălcată de către conducătorul vehiculului, având în vedere că limita de viteză nu a fost depășită, automobilul era în stare tehnică perfectă;

- refuzul instanțelor judecătorești de a se expune asupra circumstanțelor accidentului rutier, sub aspectul acțiunilor care au determinat apariția consecințelor prejudiciabile, pentru a aprecia impactul acțiunilor pietonului/victimei în speța dată, amplifică prezența dubiilor cu privire la vinovăția lui Ciornei Radu în comiterea infracțiunii incriminate;

- este evidentă admiterea de către prima instanță și apel a unei erori grave de fapt, ce constă în determinarea și aprecierea arbitrară a probelor, care, pe cale de consecință, a determinat condamnarea lui Ciornei Radu în lipsa elementelor componente de infracțiune;

- componenta de infracțiune prevăzută la art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, este una materială, iar legătura de cauzalitate între acțiunea și consecința incriminată este element al infracțiunii, în cauză fiind evidentă întrunirea temeiului de recurs prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, întrucât nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

6. Referințe asupra recursurilor declarate, nu au fost depuse.

7. Verificând argumentele recursurilor declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează asupra inadmisibilității acestora, din considerentele ce urmează:

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților*, iar la rândul său art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală prevede că, *hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei*.

Potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

7.1. Cu referire la recursul ordinar declarat de către partea acuzării, Colegiul penal reține invocarea incidenței la caz a prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, în sensul că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul procurorului și că a fost aplicată pedeapsă individualizată contrar prevederilor legale.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal atestă că motivele și temeiurile de recurs invocate de către partea acuzării, nu și-au găsit confirmarea, în speță nefiind constatate erorile de drept invocate.

Astfel, ce ține de temeiul de recurs indicat de recurent, și prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) și pct. 10) Cod de procedură penală, în sensul că *„instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul procurorului; s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale”*, Colegiul penal constată că instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și prin hotărârea emisă a examinat toate argumentele invocate de către partea acuzării și în soluția pronunțată a dat răspuns acestora în mod motivat, din care considerente instanța de recurs ordinar nu identifică temeiuri de a interveni în decizia atacată, sub aspectele indicate.

În acest sens Colegiul penal ține să menționeze cu privire la temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, că alegațiile părții acuzării sunt declarative și neîntemeiate, deoarece instanța de apel a conchis asupra corectitudinii soluției primei instanțe cu privire la individualizarea pedepsei stabilite inculpatului.

Astfel Colegiul penal atestă că prima instanță și instanța de apel corect au aplicat prevederile art. 61, 75, 90 Cod penal, ținând cont de toate

circumstanțele comiterii infracțiunii și de practica judiciară constantă la acest capitol.

Instanța de recurs subliniază că instanțele inferioare au indicat cu referire la modul de executare a pedepsei, că potrivit prevederilor art. 90 alin. (1) Cod penal, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și *de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai de cât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă.*

La caz prin sentință Ciornei Radu a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, la *5 ani închisoare cu dispunerea suspendării executării pedepsei în temeiul art. 90 Cod penal pentru un termen de probațiune de 4 (patru) ani.*

Colegiul penal consideră că alegațiile procurorului cu privire la individualizarea pedepsei contrar prevederilor legale sunt declarative, deoarece art. 90 Cod penal acordă dreptul decisiv a instanței de judecată de a aplica suspendarea executării pedepsei cu închisoare inculpatului cu respectarea rigorilor de motivare, respectate în speță de către instanțele judecătorești, iar o altă opinie a participanților la proces asupra acestei soluții în lipsa unei motivări corespunzătoare nu poate constitui în sine un temei de casare a deciziei.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că argumentarea expusă de către partea acuzării în susținerea temeiurilor invocate, este declarativă și neîntemeiată, iar decizia instanței de apel cuprinde atât expuneri asupra motivelor apelului procurorului cât și motive clare pe care se întemeiază soluția, astfel impunându-se concluzia dispunerii inadmisibilității recursului ordinar declarat de către procuror, ca fiind vădit neîntemeiat.

7.2. Din recursul ordinar declarat de către partea apărării, Colegiul penal reține invocarea incidenței la caz, a prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, în sensul că *instanțele de fond au admis o eroare gravă de fapt care afectează soluțiile și că nu au fost întrunite elementele infracțiunii.*

Analizând argumentele părții apărării, Colegiul penal atestă că în susținerea temeiului de casare prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, recurentul a indicat comiterea unei erori grave de fapt *prin constatarea eronată a legăturii de cauzalitate între acțiunile inculpatului Ciornei Radu și consecințele survenite.*

De asemenea Colegiul penal atestă că aceleași argumente în esență sunt menționate și la invocarea temeiului de recurs stipulat la pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, prin urmare, instanța de recurs ordinar se va expune asupra acestui argument doar în sensul respectivului temei.

Din analiza deciziei recurate Colegiul penal a stabilit că erorile de drept invocate în recursul apărării nu și-au găsit confirmare, dat fiind faptul că, argumentele indicate au constituit obiect de discuție în instanța de apel, care la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile părții apărării, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția de menținere a sentinței, așa cum este indicat în pct. 4.1. al prezentei decizii, motivare pe care instanța de recurs ordinar o însușește integral reieșind din temeinicia acesteia, acțiune ce este conformă practicii CtEDO, expuse inclusiv în pct. 37 a hotărârii *Albert c. România* din 16.02.2010.

Reieșind din cele expuse supra, Colegiul penal a ajuns la concluzia, că în speță nu s-a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurenți ce ar fi afectat hotărârile atacate, soluțiile instanțelor de fond în cauza prezentă sunt legale și întemeiate, astfel că recursurile ordinare urmează a fi declarate inadmisibile ca fiind vădit neîntemeiate.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Harti Vladislav și de către avocatul Catana Nicolae în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal a Curții de Apel Chișinău din 15 aprilie 2019, în cauza penală în privința lui Ciornei Radu XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **21 februarie 2020.**

Președinte
Judecătorii

/semnătură/
/semnătură/
/semnătură/

Timofti Vladimir
Toma Nadejda
Boico Victor